

Muvazenei umumiye dahilindeki dairelerin kırtasiye ihtiyaçlarının tedarik suretine dair olan kanuna müzeyyel 1/296 numaralı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı 6/834

6 - IV - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

713 numaralı ve 13 kânunusani 1926 tarihli kanuna zeylen Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 2-IV-932 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

13 kânunusani 1926 tarih ve 713 numaralı kanunun meriyetinden evvel devairin kırtasiye ihtiyacı her dairenin kendisi tarafından tedarik edilmekte iken:

A - Devlet devairi tarafından istinal edilmekte olan kırtasiyenin müteferrik surette tedarik edilmesi,

B - Müteferrik surette ve başka başka ellerle tedarik edilen kırtasiye mevaddının alış fiyatları arasında pek bariz farklar ve bazan mühim yükseklikler görülmesi,

C - Müteferrik surette her nevi levazımı kırtasiyenin arzı edildiği zaman tedarik edilmesinde müşkülât hâdis olması,

D - Mubayaatta (gerek kalite ve gerek ebat itibarile) yeknesaklığın temin edilmemesi,

E - Müteferrik surette mubayaada bulunan levazım idare ve memurlarının bir kaç mutavassıtın elinden geçtikten sonra esnaftan mubayaa etmesi ve binnetice mutavassıtlarla esnafın kazançlarının Hazineye girmiş olması,

F - Devair bütçelerinde senevi takriben bir milyon lira raddesinde masrafı istilzam eden bu mühim mubayaa işinin daha mazbut ve aynı zamanda Hazine menafini daha ziyade temin edecek bir şekilde konması zaruretinin hissedilmesi gibi sebeplerle devair kırtasiyesinin müteferrik suretlerle ve tüccarlardan tedarik edilmesinin müteaddit ve mühim mahzurları görülmüş ve bilûmum kırtasiye ihtiyacının tevhidten mubayaası mevzu bahis kanunla tahtı temine alınmıştır.

713 numaralı kanuna göre Maliye vekâleti kırtasiye ihtiyacı için sinini müteaddideye şamil mukavelât aktine ve taahhüdât icrasına mezun kılınmış ise de bu mezuniyetin hududu sarahaten gösterilmemiş olduğundan bu hududun kanunun ikinci maddesinde işaret olunduğu üzere devair bütçelerine kırtasiye namile mevzu tahsisat almak lâzım geleceği hususunda bazı tereddütler hâsıl olduğu ahiren görülmüştür.

Filhakika yapılacak mubayaatın ihtiyaca göre yapılması ve bütçelere mevzu tahsisat fevkinde sarfiyatta bulunulmaması bir emri tabii ise de 713 numaralı kanunun tatbikatına başlandığı 1926 senesinden itibaren hâsıl olan tecrübe ve zaruretler kırtasiye mubayaatının devair bütçelerine mevzu tahsisat ile kaydedilmesi imkân ve ihtimalinin katiiyen mevcut bulunmadığı ve daima elde ihtiyaçları karşılayacak stok mal bulundurmamak mecburiyetini göstermiştir.

Bilhassa devair bütçelerinde levazımı kırtasiye için her sene mevzu tahsisat ile mukayyet kalmamağı zarurî kılan sebepler şunlardır :

1 - Her dairenin bir senelik levazımı kırtasiye ve tabiye ihtiyacının her sene maliye iptidasından evvel Maliye vekâletine bildirilmesi vekâletin de bu ihtiyaca göre vaktinde siparişte bulunması ihtimali mevcut değildir. Çünkü devair o sene bütçelerine mevzu tahsisatın tamamını kırtasiye ihtiyacatına tekabül edip etmeyeceğini, ve bir senelik ihtiyacatının heyeti umumiyesinin ne miktar olması lâzımgelceğini tayin ve takdir edememekte olduğu gibi her nevi levazımı kırtasiye maliyet veya satış ve hatta mubayaa fiyatlarını evvelden tayin ve takdir ederek bütçelere mevzu tahsisatı levazımı kırtasiyenin her nevine göre tefrik ve tayin etmesinin imkân ve ihtimali mevcut olmayacağı şüphesizdir. Bundan maada her seneye ait ihtiyacatın enva itibarile de takdir ve tayini miktarına da imkân mevcut değildir. Dairelerin senelik kırtasiye ihtiyacını bu suretle iptidaen takdir ve tayin edemeyeceklerine göre vekâletin de bu dairelerden (yapacağı siparişata esas olmak üzere) senelik ihtiyaçlarının nelerden ve ne miktardan ibaret olduğunu talep etmesi de bittabi bir netice veremeyecektir.

2 - Devairin bir senelik her nevi kırtasiye ihtiyaçlarını mutazammın olarak bir hesap verdiklerini kabul etmek bir an için mümkün olsa bile bu hesabın çok takribî ve atiyen fiiliyat ile tahakkuk edemeyecek bir hesaptan başka bir şey olamayacağı ve hakikat ve fiiliyat ile tetabuk edemeyecek bir hesap ile mubayaatın ıera ve idare edilemeyeceği ise şüphesizdir. Bu itibarla hemen bilûmum devairin bütçelerinde muharrer tahsisatları (Depolardan stok mevcut olmayıpta yalnız bütçelerde muharrer tahsisat miktarında mubayaat yapıldığı takdirde) depolarda kalmış mallara göre sarf ve istihlâk etmeleri zarureti hâsıl olacaktır ki bu da bir çok devairin tahsisatlarını imha etmemek için ihtiyaç olmayan malları mubayaa etmelerine ve bilâkis ihtiyaçları mevcut olduğu halde depoda mevcudu kalmadığından dolayı tedarik edemeyecekleri mallardan ise mahrum olmalarına veyahut lüzumsuz kırtasiyeyi mubayaa etmekten ferâğat ederek bu takdirde de tahsisatlarını imha eylemelerine sebebiyet verilmiş olacaktır. Binaenaleyh ne birinci ve ne ikinci şık devairin arzu ve ihtiyacatına tekabül edemeyeceği cihetle lüzumsuz olan kırtasiye levazımını mubayaa mecburiyetinde kalmamak ve mevcudu kalmamasından dolayı bilâkis lüzumu olan levazımı kırtasiyeden ise tamamen mahrum olmamak için depolarda bir stok yapılması zarurî ve bunun için de her sene bütçelerinde devair kırtasiyeleri için mevcut tahsisat yekûnundan mühim miktarda fazla mubayaat ıerasına müsaade itası zarurî ve katidir.

3 - Fabrikalara yapılacak siparişte gerek zaman ve gerek miktarı sipariş itibarile en müsait zamanın intihabının da Hazinenin menfaati noktai nazarından fevkalâde haizi ehemmiyet olduğu varêstei arz ve izahtır.

Çünkü miktarı siparişi mümkün olduğu mertebede tezyit etmek, fabrikalardan çok defa en müsait şerait ve fiatin teminine hâdim olacağı gibi fabrikaların meşguliyetlerinin azaldığı zamanı bulmak ve siparişi bu zamanlarda vermek ve imalâtı fabrikaların vaziyetine göre zaman itibarile tasnif ve taksim etmek dahi Hazine hukuk ve menafiinin en azamî bir surette muhafazasını temin edeceğinden bu itibar ile siparişat miktarının bütçede muharrer muhassasat miktarına göre değil fabrikaların vaziyetlerine göre miktarının tayin ve tesbiti icap edeceği esbabı maruza dolayısıyla tezahür eyler.

4 - Vukubulan talep ve müracaat üzerine İera Vekilleri Heyetince ittihazı karar edildiği tarihten itibaren idarei hususiyelerle belediyeler ve müessesatı hayriye ile İuhisar idareleri dahi kırtasiyeye müteallik ihtiyacatını kırtasiye depolarından tedarik etmekte olmaları dolayısıyla miktarı siparişte mezkûr müessesat ve devair için dahi bir hisse tefrikını icap ettirmekte ve halbuki bu ihtiyacatın dahi devairi Hükûmet ihtiyacatından olduğu gibi hakikî değil hatta tak-

ribî miktarını bile tayin, aynı esbaptan dolayı mümkün olamayacağına binaen siparişlerin devair bütçelerinde muharrer muhassasat miktarı umumisi derecesinde ierasına bu noktadan dahi ayrıca mâni teşkil edeceği tabîi ve şüphesizdir.

Halbuki müessesatı hayriye ile idarei hususiyelerin ve belediyelerin levazımı kırtasiyelerini depolardan almaları bir taraftan alanların ucuz, yeknasak ve aynı zamanda kalite itibarile iyi levazım almaları gibi kendilerine müteaddit menfaat temin eylediği gibi diğer taraftan dahi sarfiyatın miktar itibarile tezayüdü levazımı kırtasiye üzerine yüzde itibarile inzımam eden masraf nisbetini azaltmak ve miktarı siparişin yüksekliğinin de fabrikalardan daha ucuz fiat temin etmek hususunda Hazineye de menafi temin eylediği derkârdır.

5 - Grev veya fabrikaların vaziyeti maliyelerinin bozulması sevkiyatta fırtınalar, vapur veya eşyanın hasara uğraması gibi bazı esbap ta evvelece aktedilen mukavelâtın zamanında tatbıkı imkânını ayrıca refeylemektedir. Binaenaleyh bu gibi esbap dahi sipariş miktarının bütçelerde muharrer tahsisat miktarını tecavüz ettirilmesi ve fazla bir stok yapılması için bir sebep ve âmili diğer teşkil eylemektedir.

Esbabı maruzaya binaen vekâletin kırtasiye mubayaatında zaman ve devair bütçelerinde muharrer tahsisat miktarile mukayyet kalması imkân ve ihtimali katiyen mevcut olmadığından ve vekâletçe kırtasiye mubayaasına başlanıldığı 1926 senesinden itibaren şimdiye kadar geçen beş senelik bir müddet zarfında mubayaat miktarı daima her sene bütçesinde muharrer kırtasiye tahsisatları miktarından fazla olmuş ve mühim miktarda stoklar yapmak zarureti katiyesi hâsıl olmuş bulunduğundan her sene levazımı kırtasiyenin ihtiyaca göre tedvir ve temini için vüعودüne ihtiyacı katî olan üç milyon liraya kadar bir sermayei mütedavile tesisini temin etmek için muktazi lâyihi kanunienin tanzim ve takdimine zaruret hâsıl olmuştur.

Maliye encümeni mazabatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 34

Esas No. 1/296

30 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Kırtasiye stoku temini için üç milyon liralık kredi küşadına dair Maliye vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 6 - IV - 1932 tarih ve 6/834 numaralı tezkeresile Büyük Meclise tevdi ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maliye mütesarrı ve Muhasebat umum müdürü Beyler hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Esbabı mucibede; 713 numaralı kanunla kırtasiye mubayaası için kredi küşadına Maliye vekâletinin salâhiyettar kılıldığı ancak bunun miktarı hakkında Divanı muhasebatla Maliye vekâleti arasında görüş farkı hâsıl olduğu izah olunmaktadır.

Divanı muhasebat kredi miktarının kanunda sarahaten tayin edilmemiş olmasına rağmen bunun devair bütçelerine kırtasiye namile konulan

tahsisatla mukayyet olması lâzımgüleceği mütalesindedir.

Maliye vekâletince; esbabı mucibede kredinin bir senelik tahsisatla takyidinden doğacak mahzurlar sayılmış ve işin mahiyeti itibarile de bu takyidin maksadı ihlâl edeceği izah olunmuştur. Binaenaleyh kanunun bir miktar tayin ve kredi miktarını tahdit etmediğini ileri sürmekle beraber Maliye vekâleti bundaki mahzurları da tasrih etmiş ve kanun lâyihasına konulan tahdidî rakamla bunun önüne geçilmiş olacağını ifade etmiştir.

Encümenimizin mütalesasına göre 713 numaralı kanunun kredi miktarını mutlak olarak tayin etmemesi, bunun senelik tahsisat ile mukayyet olduğu manasına değildir.

Mezkûr kanunun tedvini esnasında, kırtasiye

işlerinin ne miktar kredi ile yapılacağı hakkında sarıh ve amelî fikir olmaması ve bu teşebbüsün dar bir kredi ile muvaffakiyetsizliğe uğramaması mütaleası; kanunda muayyen bir rakam ifadesine mâni olmuştur.

Binaenaleyh 1926 danberi geçen altı sene içinde Devletin kırtasiye ve evrakı matbua işlerini nasıl idare edeceği ve ne kadar krediye ihtiyaç gösterdiği tecrübe ile anlaşılmiş olduğundan bunun muayyen bir rakam olarak tayini mümkün görülmüştür. Binaenaleyh kredi haddini ve bunun kullanma yollarını gösterir kanunun tanzimi muvafık olacağı encümenimizce de kabul olunmuştur.

Esbabı mucibede kırtasiyenin bir elden mu-bayaa ve tevziindeki faideler sayılmış ve bu sistemin devam ve inkişafı lüzumu izah edilmek istenilmiştir. Filhakika geçen tecrübe senelerinde Devlet daireleri için alınacak kırtasiyenin cinslerini tayin, fiatlerini takdirde ve stokların ihtiyaçla olan nisbetlerini tayinde bazı noksanlıklar olmuştur. Bilhassa kırtasiyenin tevziinde ve bunları isteyen dairelerin intihaplarında bazı tecrübesizlikler vakidir. Encümenimize verilen izahata nazaran stok çeşitlerinin muayyen ve mübrem ihtiyaçlara göre iyi ve dar bir tasnife tâbi tutulduğu anlaşılmiştir.

Fiat hususuna gelince: İlk senelerde fazlaca ihtiyata riayetle maliyet üzerine konulan idare masrafı biraz yüksek tutulmuştur. Büyük miktarda mal almaktan elde edilen faide bu yüksek idare masrafını telâfi eder ve satışı piyasadan aşağı olmasa bile ona müvazi tutabilirdi. Aneak 1929 da başlayan dünya buhranı, her şeyi olduğu gibi kırtasiye fiatlerini de düşürmüştür. Bu düşüklükleri takip ile az miktarda mal getirilerek memleket piyasasında daima bir evvelkinden daha ucuz satılmağa başlanmıştır.

Bu sırada elinde büyük stok bulunanlar ağır zararlara uğramışlardır.

Maliye vekâletince de elindeki stoka nazaran böyle bir zarara girmek veya piyasadan yüksek fiatle devaire kırtasiye vermek zarureti hâsıl olmuştur.

Verilen izahata nazaran o sırada vekâletin büyük siparişini alan fabrikada grev çıkması ve siparişin gecikmesi büyük fiat sukutundan Maliyeyi müteessir etmemiştir.

Kırtasiye fiatleri vekâletçe senede bir defa ve bir sene için tayin edilmektedir ve bu sebeple

idare masrafının ilâvesile konulacak fiatın tayininde ihtiyatla hareket edilmektedir. Bu suretledir ki altı senelik muamele neticesinde masraflar çıktıktan sonra bir buçuk milyon liraya yakın bir kâr elde edildiği görülmüştür.

Bu miktarın muâmele hacmine, piyasalardaki temevvüglere ve masrafların seyrine göre az veya çok olduğunu tayin etmek ve bilhassa serbest sahadaki emsali muamelelerin bıraktığı kârlara nazaran nisbetini takdir eylemek, hususî bir tetkik mevzuu olduğundan encümenimiz ancak elde edilen kâr üzerinde karar vermek zaruretini duymuştur.

Maliye vekâleti kırtasiye stoku için üç milyon liraya ihtiyaç olduğu mütaleasında olup lâyihayı bu esasa göre tanzim etmiştir.

Encümenimiz :

I - Bütçelerdeki kırtasiye tahsisatının azaltılması,

II - Kırtasiye fiatlerinin ucuzlaşımını nazarı itibare alarak kredi miktarının bir buçuk milyon lira olmasını kabul etmiştir. Altı senelik bütçelerimizde kırtasiye ve evrakı matbua için konulan tahsisat ile bunlardan yapılan tediyat şu rakamlar içindedir:

Senesi	Tahsisat	Tediyat
1341	1 329 879	1 136 924
1926	1 049 349	668 196
1927	1 136 663	834 793
1928	1 193 400	889 603
1929	1 474 015	1 089 543
1930	1 102 400	939 057
1931	904 832	Kayıtları matbaadadır.
1932	666 565	Henüz alınmamıştır.

Bu cetvelde görülüyor ki tahsisat son senelerde geçen senelerin yarı derecesine inmiştir ve bu miktar encümenimizce tayin edilen kredi miktarının üçte biri derecesindedir.

Hiç bir ticarî iş bir senelik satış yekûnunun üç misli krediye ihtiyaç göstermezse de Devlet muamelelerindeki hususiyet nazarı itibara alınarak encümenimizce tahsisat itibarile bir buçuk milyon lira kredi verilmesi muvafık görülmüştür.

Fiatler itibarile de tetkikte bulunan encümenimiz holçfray denilen birinci cins kâğıdın

Maliyeye:

1929 senesinde kilosunun 36,

1930 senesinde kilosunun 41,

1931 senesinde kilosunun 35,
1932 senesinde kilosunun 31 kuruşa satılmak-
ta olduğunu tesbit etmiştir.

Şu hale nazaran bu sene fiatile 1930 fiatı arasın-
da dörtte bir nisbetinde tenakus görülmüştür.

Binaenaleyh fiat itibarile geçen senelere na-
zaran aynı miktardaki mal, bu sene dörtte bir nis-
betinde daha az kredi ile temin edileceğine ve bu
fiat sukutunun nerede duracağı malûm olmadır-
ğına nazaran bir buçuk milyon kredinin bu iti-
barla da kifayeti kabul olunmuştur.

Kredinin mahiyetine gelince:

Kanun lâyihasının birinci maddesinde müte-
davil sermaye olarak Maliye vekâletine üç milyon
lira kredi küşadı ve ikinci maddesinde ise bu mü-
tedavil sermayeye kırtasiyenin beş senelik bir el-
den satışının hâsıl ettiği kârın ilâvesi hükmü
vardır.

Beş senelik satıştan hâsıl olan tasarrufatın bir
buçuk milyon liraya yaklaştığı encümenimizce
ifade olunduğuna nazaran mütedavil sermaye
yekûnu bu suretle 4,5 milyon liraya yaklaşmış
oluyor ki encümenimiz yukarıda izah olunan se-
beplere binaen kırtasiye stoku temini için bir bu-
çuk milyon liralık mütedavil sermayeye ihtiyaç
olduğu kanaatine vâsıl olmuş ve bunun da tasar-
rufattan temin edilerek noksanının Maliye ve-
kâletince açılacak kredi ile teminini muvafık bul-
muştur.

Birinci ve ikinci maddeler bu esasa göre tan-
zim edilmiştir.

Lâyihanın ikinci maddesinin son fıkrasında
müteakip seneler tasarrufatının bütçeye irat kay-
dolanması mukarrerdir.

Encümenimize verilen izahata nazaran şim-
diye kadar tahakkuk eden tasarrufat bir mil-
yon dört yüz bin lira raddesindedir.

Bu sene bunun bir buçuk milyon lirayı bul-
masına muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

Tahsisatın azaldığı son senelerde, elde edi-
len tecrübelerden istifade edilerek maliyet fi-
atlerine zammedilecek idare ve nakil masraf-
larını asgarî bir had olarak tayin ve devair
kırtasiye ve evrakı matbuasının ucuz maledilme-
sini temin zarureti vardır.

Bu suretle tahsisatın azalmış olmasına rağmen kısmen fiatlerin inmiş olmasından ve kısmen de idare masrafının az tutulmasından devair ihtiyacının müteessir olmaması ve hatta bazı dairelerde hissedilen zaruretin evvelki

miktardan fazla olarak temin edilmesi mümkün olacaktır.

Hakikate en yakın bir fiat tayin edilmiş olsa bile bir kısım tasarrufat olması tabii olduğundan bu tasarrufatın lâyihada teklif edildiği veçhile bütçeye irat kaydedilmeyerek gelecek sene masraflarına tahsisi ve binaenaleyh devaire daima ehven kırtasiye temini ciheti encümenimizce matlup olduğundan ikinci madde bu suretle tanzim kılınmıştır.

Üçüncü madde bazı kelime değişiklikleriyle aynı hükümde yazılmıştır.

Encümenimizce mütedavil sermayenin gayrimenkule veya eshama yatırılması ihtimali düşünölmüş, ancak bunun bir kanunla yapılması daha muvafık görölmüş olduğundan bu hükmü ihtiva etmek üzere ayrı bir madde tanzim kılınmıştır.

Lâyihanın dördüncü maddesi 5 inci ve 5 inci maddesi 6 ncı olarak aynen kabul olunmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Mal. E. Reisi Na.	M. M.	Kâ.
Bayazıt	Bayazıt	Isparta
<i>İhsan</i>	<i>İhsan</i>	<i>Kemal Turan</i>
Aza	Aza	Aza
İstanbul	Balıkesir	Kastamonu
<i>Hamdi M.</i>	<i>Perteve</i>	<i>Refik</i>
	Aza	

1 - 1,5 milyonluk kredi ve dolayısıyla kırtasiye stoku bu günkü sarfiyatın üç misline yakındır. Bu miktarda bir stok yapmak üç sene sonra kullanılacak bir kâğıdı bu günden almak demektir. Yalnız sermayenin faizi noktasından fiat üzerinde yapacağı tesir, hiç olmazsa vasatî % 15 fazla olacaktır.

2 - Fiatlerin çok oynadığı bu son senelerde, en cesur spekülasyoncular bile bu kadar büyük bir stoktan yılarlar. Hükümet dairelerinin spekülasyon yapmak fikir ve maksatları olmayacağına göre bir senelik ihtiyaçtan ziyade stok tutmaları hiç doğru olmasa gerektir. Binaenaleyh bu kredinin de bütçeye konacak tahsisat yekûnunu aşmaması ricap eder.

3 - Her altı ayda bir yapılacak siparişler ile dairelerin ihtiyacını karşılamak kabil olacağına ve bu işin de yarım milyon liralık bir kredi ile çok güzel idare edileceğine dair kanaatim kuvvetlidir.

Balıkesir

Enver

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 236
Esas No. 1/296

8 - X - 1933

Yüksek Reisliğe

Muvazenei umumiye dahilindeki devairin kırtasiye ihtiyacatının sureti tedariki hakkındaki 713 numaralı kanuna zeylen tanzim olunup Başvekâletin 6 - IV - 1932 tarih ve 6/834 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâ-yihası Maliye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi edilmekle Maliye müsteşarı Faik Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu .

Hükûmetin esbabı mucibe lâ-yihasında 713 numaralı kanunla kırtasiye mubayaası için kredi açılmasına Maliye vekâletinin salâhiyettar kıldığı Ancak bunun miktarı hakkında Divanı muhasebatla Maliye vekâleti arasında görüş farkı hâsıl olduğu izah olunmaktadır.

Divanı muhasebat kredi miktarının kanunda sarahaten tayin edilmemiş olmasından dolayı mubayaa işlerinde dahi daireler bütçelerinde kırtasiye namile konulan tahsisatla mukayyet olması lâzımgelseceği mütalesindedir.

Maliye vekâletince tanzim olunan esbabı mucibede kredinin bir senelik tahsisatla takyidinden doğacak mahzurlar sayılmış ve bu takyidatın maksadı ihlâl edeceği ve tahsisat dahilinde kalmadığı takdirde kırtasiye mubayaası ve kredi küşad hakkındaki kanunun vaz ve tedvinine lüzum kalmayacağı cihetle mezkûr kanunun imaline maddeten ve filen imkân olamayacağı mütalesinde olduğundan bu lâ-yiha ile muayyen bir miktar tayini ve mütedavil sermaye hakkındaki hükümün tasrihi suretile bu mahzurların önüne geçileceği ifade olunmuştur.

Encümenimiz kırtasiye mubayaa ve tevzii hakkında halen meri kanun Maliye vekâletine kredi küşadını âmir ise de stok olarak bulundurulacak kırtasiye malzemesine tahsis edilecek para miktarını tayin etmediği gibi bu iş için istimali zarurî olan mütedavil sermaye hakkındaki usul ve kavaidine muvafık tarzda da sarahat görülemediğinden teklif edilen yeni lâ-yihanın tedvini esas itibarile muvafık görülmüştür.

Maliye encümeninin mazabatasında da temas edilen bazı noktalara encümenimiz de iştirak etmekle kırtasiye stoku mubayaa miktarının azamî bir buçuk senelik ihtiyaçtan fazla olmaması, tevzi usullerinin ilk senelerde olduğu gibi karışıklığa meydan vermeyecek şekilde muntazam yapılması, mubayaa ve tevzi işlerinde harcahların ve masrafların makul ve asgarî hadde indirilmesi tevzi sırasında vazolunan fiatlerin maliyet fiatile masraflara tekabül edecek dereceden taşkın olmaması ve depolarda hüsnü muhafazası hususlarına itina olunması lüzumlu addolunarak bu iş için tahsis edilecek mütedavil sermaye miktarı için icabına göre bir buçuk milyon lira tayin ve bu miktarın kifayet edeceği anlaşılmıştır. Bu sermayeye de şimdiye kadar yapılan kırtasiye muamelesinden hâsıl olan menfaat mukabili olarak depolarda mevcut malzeme bedelleri tekabül eylediğinden bütçeden tahsisat açmağa mahal kalmaksızın bu mevcudat mütedavil sermayeye karşılık ittihaz edilmiştir.

Bundan sonraki tevziatta fazla kâr ve menfaat mülâhazasının yeri kalmayacağından Maliye vekâletinin mümkün olduğu kadar ucuz fiatle devaire tevziatta bulunması lâzımdır.

Lâyihanın birinci maddesi kırtasiyeden hâsıl olan bir buçuk milyon liranın mütedavil sermaye ittihaz olunması esası dahilinde ve bir buçuk milyon liradan fazlası bittabi irat kaydedilmesi lâzımgelseceğinden birinci ve ikinci maddeler birleştirilmek suretile bu veçhile tadil edilmiştir.

Lâyihanın üçüncü maddesi kelime tashihatile ve ikinci madde olarak kabul olunmuştur.

Dördüncü madde mütedavil sermayenin gayrimenkule, esham ve tahvilâta yatırılması hususu memnudur şeklinde ve üçüncü madde olarak kabul edilmiştir.

Beşinci ve altıncı maddeler numaraların tashihile dördüncü ve beşinci madde olarak aynen kabul edilmekle Umumî heyetin yüksek tasdikına

arzolunur.

Reis
Gümüşane
H. Fehmi

Reis V.
Konya
K. Hüsnü

M. M.
Bursa
Dr. Galip

Kâ.
Tokat
Süreyya

Edirne
Faik
Kırklareli
Şevket

İstanbul
Sadettin
Sivas
M. Remzi

Isparta
Mükerrem

Kırklareli
M. Nahit

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

713 numaralı ve 13 kânunusani 1926 tarihli kanuna müzeyyel ve kırtasiye stoku temini için üç milyon lira kredi küşadına dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 713 numaralı kanunla verilen mezuniyete istinaden kırtasiye stoku temini maksadile üç milyon liraya kadar açıktan kredi küşadına Maliye vekili mezundur. Bu kredi mütedavil sermaye şaklinde kullanılır.

İKİNCİ MADDE — Maliye vekâletince mu-bayaa olunan alelûmum levazımı kırtasiye ve tabiyenin maliyet fiatlerine nakil ve idare masrafı mukabili olarak yapılan zamlardan hakikî sarfiyata göre beş sene zarfında hâsıl olacak tasarrufat birinci maddede yazılı mütedavil sermayeye ilâve ve müteakip seneler tasarrufatı da bütçeye irat kaydolunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Mütedavil sermaye sarfiyatı Divanı muhasebatın vizesine tâbi değildir. İşbu sarfiyat hesabatı malî sene hitamında Divanı muhasebatça rüyet olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye vekili memurdur.

2 - IV - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İsmet	Yusuf Kemal	Zekâi
Da. V.	Ha. V.	Mal V.
Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	M. Abdülhalik
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Esat	Hilmi	M. Şeref
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. Refik	Ali Rana	Muhlis

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

713 numaralı ve 31 - XII - 1926 tarihli kanuna müzeyyel ve kırtasiye stoku için bir buçuk milyon liralık mütedavil sermaye ittihazına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Maliye vekâletince mu-bayaa olunan bütün kırtasiye ve tabiye levazımının maliyet fiatlerine, nakil ve idare masrafı karşılığı olarak yapılan zamlardan hakikî sarfiyata göre hâsıl olacak tasarrufat bir buçuk milyon lirayı bulunca mütedavil sermaye ittihaz olunur. Tasarruftan bir buçuk milyondan noksan kısmı kadar kredi açmağa Maliye vekili mezundur. Ancak bir buçuk milyondan fazla yapılmış kredi altı ay müddet içinde Hazinece istirdat olunur

MADDE 2 — Bir buçuk milyon lirayı geçen tasarrufat müteakip seneler masraflarına tahsis olunur.

MADDE 3 — Mütedavil sermaye sarfiyatı Divanı muhasebatın vizesine tâbi değildir. Ancak bu sarfiyatın hesaplarına malî sene sonunda Divanı Muhasebatça bakılır.

MADDE 4 — Mütedavil sermayenin gayrimenkule veya eshama yatırılması hususî kanunla yapılır.

MADDE 5 — Lâyihanın dördüncü maddesi aynen.

MADDE 6 — Lâyihanın beşinci maddesi aynen.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

31 - XII - 1926 tarih ve 713 numaralı kanuna müzeyyel ve kırtasiye stoku için bir buçuk milyon liralık mütedavil sermaye ittihazına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Maliye vekâletince mubayaa olunan bütün kırtasiye ve tabiye levazımının maliyet fiatlerine, nakil ve idare masrafı karşılığı olarak yapılan zamlardan hakikî sarfiyata göre hâsıl olacak tasarrufat ve menafiden bir buçuk milyon lirası bu işlere mahsus olmak üzere mütedavil sermaye ittihaz edilmiştir.

Bu sermaye hududu dahilinde olmak üzere Maliye vekâleti devaire icap eden miktarda kredi açar. Senesi içinde olmak ve altı ay zarfında hesabı kapatılmak şartile Maliye vekâleti kredi miktarını üçte bir derecesinde artırabilir.

Mütedavil sermaye miktarından fazla menfaat teraküm ederse Hazineye irat olarak yatırılır.

MADDE 2 — Mütedavil sermaye muamelâtı Divanı muhasebatça sarfından sonra sene nihayetinde tetkik edilir.

MADDE 3 — Mütedavil sermayenin gayrimenkule, esham veya tahvilâta yatırılması memnudur.

MADDE 4 — Maliye encümeninin 5 inci maddesi aynen

MADDE 5 — Maliye encümeninin 6 ncı maddesi aynen

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 169
Esas No. 1/296

17 - VI - 1934

Yüksek Reisliğe

Muvazenei umumiye dahilindeki devairin kırtasiye ihtiyacının sureti tedariki hakkındaki 713 numaralı kanuna zeylen tanzim olunup Bütçe encümeninin 8 - X - 1933 tarih ve 236 numaralı mazbatasile Umumî heyetin tasvibine arzolunan kanun lâyihası Umumî heyetin 19-X-1933 tarihli inikadında İktisat vekili Celâl Beyin teklifi üzerine iade olunmuştu.

Vekil Bey tarafından verilen izahata göre bu lâyihanın Umumî heyetten encümenimize alınmasını mucip olan sebebin memleketimizde tesis edilecek kâğıt fabrikasına lâzım olan sermayeyi tedarik etmekten ibaret bulunduğu ve vekâletçe yapılan tetkikat neticesinde bu hususa lüzum kalmadığı anlaşılmıştır. Evvelce hazırlanmış olan lâyiha müstacelen müzakere buyurulmak ricasile Umumî heyetin tasvibine arzolunur.

Reis Reisvekili M. M.
Burdur Isparta Bayazıt Bursa
M. Şeref Mükerrerem Dr. Galip
Elâziz Erzurum Erzurum
İmzada bulunmadı. *Aziz* İmzada bulunmadı.
Giresun Konya Manisa Yozgat
Kâzım A. Muzaffer Turgut S. Surri

